

Vyhodnocení odpadového hospodářství statutárního města Zlína za rok 2023

V oblasti nakládání s odpady na území statutárního města Zlína je platná Obecně závazná vyhláška č. 11/2021, kterou se stanovuje obecní systém odpadového hospodářství a podmínky pro spalování suchého rostlinného materiálu v otevřených ohništích (vyhláška o odpadech). Mantinely a pravidla v této oblasti stanovuje zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech (dále jen zákon o odpadech), který spolu s dalšími prováděcími předpisy postupně nabývá účinnosti na základě přechodných ustanovení.

Na území statutárního města Zlína je svoz a další zpracování komunálních odpadů zajišťováno prostřednictvím svozové společnosti Technické služby Zlín, s. r. o., toto je prováděno na základě [Odpadového kalendáře](#), ve kterém je termínově rozpracováno veškeré nakládání s odpady.

V nádobovém sběru došlo v minulém roce k významnému rozšíření sběru bioodpadu od rodinných domů. Střídavý svoz byl nově zaveden v lokalitách Lhotka, Chlum, Klečůvka, Lužkovice, Salaš, Jaroslavice, Kudlov, Filmové ateliéry, U Majáku, Kostelec, Štípa, Velíková. V ulicích přibýly kontejnery na textil a kovy, navýšen byl i počet nádob na jedlé oleje.

Informování veřejnosti probíhalo v průběhu roku prostřednictvím tiskových zpráv na webu města a v Magazínu Zlín formou článků. Zde byli občané v březnovém čísle seznámeni s kompletním odpadovým kalendářem. Ve vývěskách byli občané informováni o změnách a událostech v odpadových službách poskytovaných v jednotlivých místních částech. Informace na webu města byly zaktualizovány a naleznete je zde: <https://www.zlin.eu/odpadove-hospodarstvi-0>.

Nakládání s odpady

Sběr a svoz odpadu

V roce 2023 sloužilo na území města Zlín ke shromažďování odpadů přibližně 14 170 nádob na směsný komunální odpad a téměř 9 690 speciálních nádob na bioodpad, které jsou od rodinných domů i bytovek sváženy 1 x za 14 dní v období od dubna do listopadu. Stanoviště veřejných nádob jsou sváženy i přes zimu, dle klimatických podmínek jednou měsíčně (odpad v nádobách zamrzá a ty následně při výsypu praskají, proto je nutno realizovat svoz při plusových teplotách).

Svoz velkoobjemového odpadu, bioodpadu i nebezpečných odpadů je zajišťován v rámci mobilních svozů z určených stanovišť ve schváleném časovém harmonogramu svozovými vozidly a pomocí velkoobjemových kontejnerů. Celkem bylo provedeno 20 mobilních svozů velkoobjemových a biologických odpadů. V deseti jejich termínech probíhal sběr i nebezpečných odpadů. Při této činnosti bylo svezeno 182 tun velkoobjemového odpadu, 8,95 tuny nebezpečných odpadů, 44,54 tuny bioodpadu a 9,2 tuny vysloužilých elektrozařízení. V celkem třiceti termínech (v pěti okruzích,

vždy v čase 8 - 12 hod.) byly prováděny svozy bioodpadu pomocí velkoobjemových kontejnerů. Touto formou občané odevzdali 75,5 tuny různého bioodpadu (především větví, trávy, listí a ořezů).

Produkce odpadu

Celková produkce odpadů občanů statutárního města Zlína byla 23 748 tun, což dle počtu obyvatel – 74 191 (data ČSÚ k 31. 12. 2022) znamená průměrnou celkovou produkci 320 kg na občana za rok 2023. Produkce smíšeného komunálního odpadu byla 12 248 tun, tedy průměrná produkce SKO byla 165 kg na občana. Produkce objemného odpadu byla 2 414 tuny, tedy průměrná produkce byla 32,5 kg na občana.

Separace

Na území města Zlína se v roce 2023 nacházelo celkem 548 stanovišť na separaci odpadu. Odděleně je prostřednictvím nádob sbírán papír, plasty s nápojovými kartony, sklo čiré a barevné, kovové obaly a jedlé oleje a tuky. Kovových obalů bylo prostřednictvím nádob v roce 2023 svezeno 36,1 tuny, olejů 5,6 tuny. Externě jsou zajišťovány kontejnery na textil a drobné elektrospotřebiče, jejichž prostřednictvím se posbíralo asi 239 tun textilu a 36,4 tuny elektra.

Průměrné hodnoty vyříděných složek z komunálního odpadu jsou 48,13 kg na občana (pro papír, plasty, sklo) a 94,89 kg na občana i s vyříděnými kovy a BRKO. Tříděné složky komunálního odpadu (papír, plasty s nápojovými kartony, sklo čiré i barevné, kovové obaly) jsou dále dotřídovány na třídící lince (provozované TSZ) v Loukách, nebo uloženy na stěpišti a po úpravě jsou předávány k dalšímu zpracování a recyklaci.

Dle zákona o odpadech (podrobněji dle § 59 odst. 3) jsou pro obce stanoveny „separační cíle“. Obec je povinna zajistit, aby odděleně soustředěvané recyklovatelné složky komunálního odpadu tvořily:

- v kalendářním roce 2025 a následujících letech alespoň 60 %,
- v kalendářním roce 2030 a následujících letech alespoň 65 %,
- v kalendářním roce 2035 a následujících letech alespoň 70 %, z celkového množství komunálních odpadů, kterých je v daném kalendářním roce původcem. Do tohoto výpočtu však nejsou započteny např. elektroodpady a pneumatiky odevzdávané ve zpětném odběru. Přesný výpočet těchto cílů je dán přílohou č. 18 vyhlášky č. 273/2021 Sb. o podrobnostech nakládání s odpady. Pro rok 2023 dosahuje plnění tohoto cíle úrovně 42,7 %.

Celkové množství vyprodukovaných vyříděných složek komunálního odpadu a smíšeného komunálního odpadu města Zlína (v tunách) z nádob, sběrných dvorů, mobilních svozů nebo pytlů:

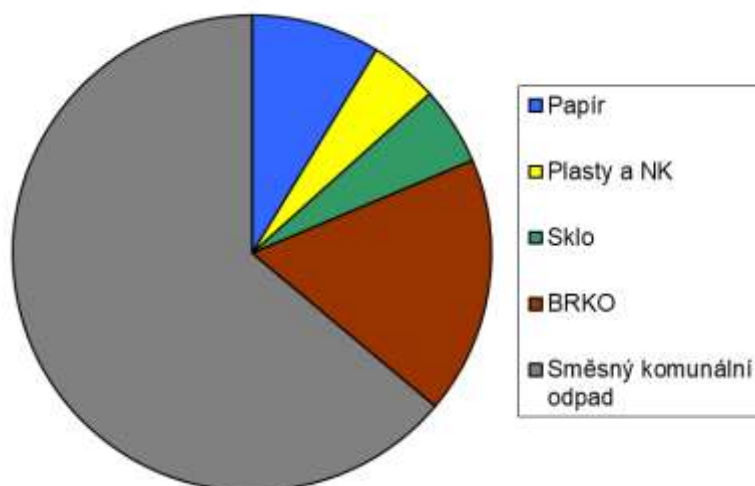
Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Papír	2 114	1 819	1 734	1 619	1 667
Plasty a NK	840	922	1 001	916	887
Sklo	871	957	997	995	1017
BRKO*	3 325	3 488	3 345	3 086	3 359
SKO**	12 692	13 259	13 080	12 550	12 248

*Biologicky rozložitelný komunální odpad

**Smíšený komunální odpad,

Do produkce papíru jsou připočteny i tzv. školní sběry papíru.

Poměr vybraných složek komunálního odpadu pro rok 2023

Sběrné dvory

V roce 2023 bylo do sběrných dvorů na území města Zlína odloženo celkem 1 287 tun odpadů. V provozu byly tři sběrné dvory: v Loukách, na ulici Zálešná a v Malenovicích. Občané do sběrných dvorů mohli odložit všechny druhy odpadů včetně nebezpečných, kterých bylo 26,94 tony (započteny i nebezpečné odpady odevzdávané při mobilních svozech), což je celková produkce 0,363 kg na občana. V rámci zpětného odběru bylo ve sběrných dvorech odloženo celkem 214 tun elektrozařízení (drobné elektro, TV, ledničky, vysavače, mikrovlnky atd.) a 2,95 tony světelných zdrojů. Bylo odevzdáno také 783 kg baterií.

Skládkování odpadu

V roce 2023 byla v provozu III. etapa skládky Suchý důl. Celkem zde bylo navezeno 49 518 tun odpadů (bez odpadů technického zabezpečení skládky). Na II. etapě (již uzavřené skládce) byla prováděna následná péče, monitoring průsakových vod, měření stability podloží skládky, měření množství a složení skládkového plynu, sečení ploch. Ze skládky je jímán skládkový plyn, který využívá místní teplárna.

Biodpad

Město Zlín již od roku 2007 provádí svoz a zpracování biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) ve vybraných lokalitách. K nim v minulém roce přibyly další, ve kterých se nachází přibližně 3000 rodinných domů. Tímto se sjednotily služby svozu biodpadu a jsou tak svázeny od rodinných domů na celém území města. Občané vytřídili v roce 2023 do speciálních hnědých nádob celkem 2 682 tun biodpadu, který byl zpracován na kompostárně v areálu skládky Suchý důl.

Stále se setkáváme s velkou mírou znečištění biodpadu jinými odpady v nádobách.

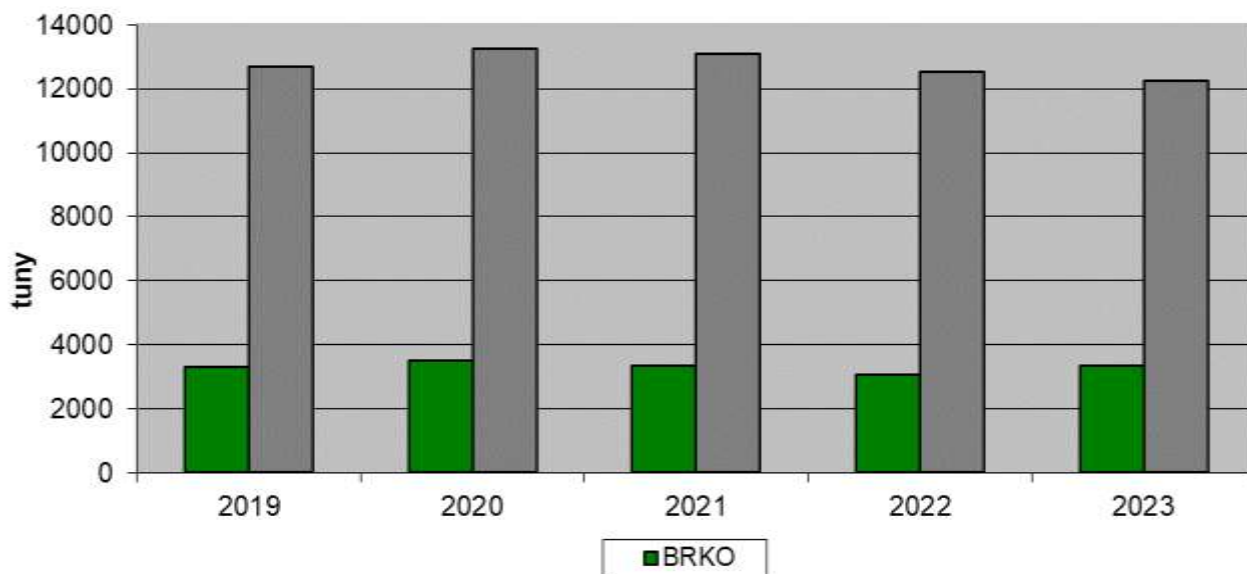
Z území města bylo svezeno celkem 32,5 tuny vánočních stromků, které byly zpracovány také na kompostárně v areálu skládky Suchý důl.

Biodpad je odevzdáván i při mobilních svozech a také občany odvážen přímo na kompostárnu. Ve sběrných dvorech bylo za rok 2023 odevzdáno 218 tun biodpadu.

Občanům je umožněno odebírání kompostu, přímo z kompostárny si v minulém roce odvezli 539 tun certifikovaného kompostu.

Vývoj produkce SKO a BRKO

Černé skládky

V roce 2023 bylo v rámci úklidu černých skládek na území města Zlína odklizeno cca 53 tun odpadu. Jednalo se především o velkoobjemový odpad (nepotřebný nábytek apod.), který byl velmi často odložen u odpadových nádob a to především v sídlištní zástavbě. Náklady na tyto úklidy dosáhly výše 528 tis. Kč.

Financování odpadového hospodářství

Celkové náklady na provoz odpadového hospodářství (bez investic a nákladů na odpadkové koše na území města) činily 76 402 tis. Kč s DPH, což dle počtu obyvatel - 74 191 (data ČSÚ k 31. 12. 2022) znamená provozní náklady 1030 Kč na občana za rok 2023.

V průběhu roku byly realizovány také investice v areálu skládky Suchý důl – nová administrativní budova za 8 532 tis. Kč a prodloužení komunikace za 1 039 tis. Kč.

Příjmy z poplatků za komunální odpad od občanů byly 51 606 tis. Kč, tedy průměrně asi 696 Kč na občana (poplatek byl ve výši 900 Kč na občana, ale vzhledem k úlevám a osvobozením je průměr nižší). Celkový výnos ze skládkovacího poplatku byl 16 243 tis. Kč, nájem za kompostárnu 608 tis. Kč (od TSZ), platba za sběr textilu 75 020 Kč, odměny od kolektivních systémů (elektroodpad) 105 tis. Kč a odměny od AOS EKO-KOM dosáhly celkem 15 168 tis. Kč.

Provozní výdaje 2023	
Dotace TL a SD, mobilní svozy a NO	27 900 299 Kč
SKO a podzemní kontejnery	35 694 190 Kč
BRKO a stromky	8 091 869 Kč
Opravy kontejnerových stání, cedule	182 422 Kč
Další náklady (nádoby na BRKO a propagace)	4 005 012 Kč
Celkové provozní výdaje /na občana	76 402 057 Kč / 1030 Kč

Příjmy 2023	
Místní poplatek za KO	51 606 276 Kč
Odměny systému Eko-kom	15 168 081 Kč
Výnos ze skládkovacího poplatku	16 243 347 Kč
Platba za umístění kontejnerů na textil	75 020 Kč
Odměny od kolektivních systémů - elektroodpad	105 378 Kč
Nájem za kompostárnu a MFP	608 076 Kč
Celkové příjmy	83 806 178 Kč